

A

A+

Olek i Ada

PRZEWODNIK METODYCZNY CZ. 1

mac
EDUKACJA

Autorzy
Marzanna Cieśla
Agnieszka Horabik
Monika Smulka

Autorzy tekstów opowiadań
Ewa Stadtmüller
Agata Widzowska

Kierownik projektu
Iza Parlicka

Projekt i koncepcja artystyczna
Agnieszka Serwicka

Projekt okładki i ilustracje
Alicja Gapińska
Agnieszka Serwicka

Redakcja merytoryczna
Aleksandra Szyk
Wiesława Żaba-Żabińska

Redakcja językowa i korekta
Beata Pędziwiłk

Skład i łamanie
Marek Zapala

	ćwiczenia i zabawy ruchowe
	wskazówki dla Nauczyciela
	ćwiczenia logopedyczne
	odwołanie do książki <i>Olek i Ada wśród przyjaciół</i>
	ciekawostka
	karty pracy
	zabawa badawcza
	odwołanie do Wyprawki plastycznej

Wydawca oświadcza, że dołożył wszelkich starań, aby dotrzeć do wszystkich właścicieli i dysponentów praw autorskich.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie publikacji w całości lub we fragmentach bez zgody wydawnictwa zabronione.

ISBN 978-83-8108-256-3

© Grupa MAC S.A. 2018

Grupa MAC S.A.
25-561 Kielce, ul. Witosa 76
tel. 41 366 55 55; faks 41 366 33 02
e-mail: mac@mac.pl; www.mac.pl

Ogólny rozkład materiału

WRZESIEŃ				
L.p.	To jestem ja	Moja grupa	Moja droga do przedszkola	Idzie jesień... przez las, park
1.	Witamy w naszym przedszkolu, s. 10	My i nasze ubrania, s. 23	Pan Światlik, s. 37	Park jesienią, s. 50
2.	Wesoła zabawa, s. 13	Moje przedszkole, s. 27	Na skrzyżowaniu, s. 41	Dary pani Jesieni, s. 54
3.	Moja ulubiona zabawka, s. 15	Zabawki w naszej sali, s. 30	Przedskolaki poznają znaki, s. 44	Skarby jesieni, s. 57
4.	Moje skarby w plecaku, s. 19	Znaczek mojej grupy, s. 32	Przejście dla pieszych, s. 46	Grzybobranie, s. 59
5.	W przedszkolu nie jestem sam, s. 21	Mój znaczek, s. 34	Jestem bezpieczny na drodze, s. 48	Jesienne ludziki, s. 62
PAŹDZIERNIK				
L.p.	Idzie jesień... przez ogród i sad	Idzie jesień... do zwierząt	Co z czego otrzymujemy	Idzie jesień... z deszczem
1.	Owoce i warzywa, s. 64	Wiewiórka w parku, s. 78	Pieczemy chleb, s. 91	Rozmowy kropielek, s. 104
2.	Witaminki z zieleninki, s. 68	Zwierzęta jesienią, s. 82	Zboże i mąka, s. 96	Jesienna szaruga, s. 108
3.	Owocowa matematyka, s. 71	Jeź na jesiennym spacerze, s. 87	Co do czego pasuje, s. 98	Duży deszcz i mały deszcz, s. 110
4.	Warzywna układanka, s. 73	Jestem przyjacielem leśnych zwierząt, s. 89	Wetniane owieczki, s. 100	Jesienna muzyka, s. 113
5.	Owocowe szaszłyki, s. 75		Wiem już dużo o... mleku i maśle, s. 102	Zabawy z wodą na deszczowe dni, s. 115
LISTOPAD				
L.p.	Moja rodzina	Mój dom		
1.	Rodzina – największy skarb, s. 117	Każdy ma swój dom, s. 131		
2.	Mama, tata, siostra, brat, s. 121	Pies – przyjaciel domu, s. 134		
3.	Je stem bezpieczny z moją rodziną, s. 124	Zabawy figurami geometrycznymi, s. 137		
4.	Moja rodzina i ja, s. 126	Moje mieszkanie, s. 139		
5.	W rodzinie pomagamy sobie wzajemnie, s. 128	W mojej rodzinie, s. 142		

Przykładowy zapis w dzienniku

I. Ćwiczenie spostrzegawczości – <i>Którego zwierzątka brakuje?</i> Ćwiczenia słownikowe <i>Orzechy</i> . Ćwiczenia oddechowe <i>Wyścigi orzechów</i> . Ćwiczenia logopedyczne. Zabawa ruchowa z zestawu zabaw ruchowych nr 6.	
II. Oglądanie albumów przyrodniczych o ptakach. Wysłuchanie opowiadania A. Widzowskiej <i>Ptaki w parku</i> . Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania. Wzbogacenie wiedzy o życiu wiewiórek. Cel: poznawanie zwyczajów wiewiórek. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Wiewiórki, do dziupli</i> .
Kolorowanie rysunku wiewiórki.	Kolorowanie rysunku wiewiórki i nazywanie pokarmu, którym się żywi. Przeliczanie szyszek.
Zabawy na świeżym powietrzu: zabawa <i>Znajdź orzech</i> , ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej – <i>Orzech na łyżce</i> .	
III. Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – <i>Gdzie jest wiewiórka?</i> Zabawa dydaktyczna <i>Szukaj koloru...</i> Układanie rytmów. Zabawa orientacyjno-porządkowa <i>Ptaki, do gniazd</i> .	

Punkty z obszarów podstawy programowej

I 1, I 2, I 3, I 4, I 5, III 2, III 3, III 4, IV 2, IV 8, IV 12, IV 18

Cele ogólne

- poznawanie zwyczajów wiewiórki,
- rozwijanie koncentracji uwagi,
- rozwijanie sprawności ruchowej,
- rozwijanie sprawności artykulacyjnej.

Cele operacyjne

Dziecko:

- rozpoznaje wiewiórkę i określa, czym się żywi,
- słucha z uwagą czytanego tekstu,
- reaguje ruchem na zmianę sygnału dźwiękowego,
- wykonuje celowe ruchy warg i języka.

Przebieg dnia

I

- Ćwiczenie spostrzegawczości – *Którego zwierzątka brakuje?*
Obrazki zwierząt: jeża, wiewiórki, żaby, wróbla.
N. rozkłada przed dziećmi obrazki zwierząt i prosi o ich nazwanie i zapamiętanie. Wybrane dziecko zamyka oczy, a N. chowa jeden obrazek. Po otwarciu oczu dziecko ma za zadanie odgadnąć, jakie zwierzę było na obrazku, który został schowany. (Dla dzieci 3-letnich: N. chowa jeden z 3 obrazków, dla 4-letnich: N. chowa jeden z 4 obrazków).
- Ćwiczenia słownikowe *Orzechy*.
Dla każdego dziecka po 4 orzechy różnych gatunków: włoskie, laskowe, ziemne, pistacjowe, tacki.
N. rozdaje dzieciom orzechy różnych gatunków i prosi, aby je opisały (jakie one są, np.: twarde, miękkie (fistaszki), okrągłe, podługne, zielone, beżowe, brązowe).
Następnie dzieci segregują orzechy według rodzaju i je porównują (np. ich wielkość), układając na tackach. Wybierają orzech, który jest największy, najmniejszy. Odliczają po 3 orzechy każdego rodzaju. Chętne dzieci zjadają wybrany orzech; określają, ile orzechów zostało.
- Ćwiczenia oddechowe *Wyścigi orzechów*.
Orzech włoski dla każdego dziecka.
Dzieci siedzą po dwoje przy stolikach; dmuchają na swoje orzechy, wciągając powietrze nosem, a wypuszczając je ustami. Porównują, który orzech poturlał się dalej, a który – bliżej.

- Ćwiczenia logopedyczne.

Lusterko dla każdego dziecka.

N. rozdaje dzieciom lusterka. Demonstruje ćwiczenia, powtarzając je kilkakrotnie i pilnując dokładnego ich wykonania przez dzieci, np.

Ptak w locie – przy szeroko otwartej buzi, język porusza się od jednego do drugiego kącika ust.

Dzięcioł – język uderza w podniebienie za górnymi zębami, tak jak dzięcioł uderza w drzewo.

Wiewiórka – język skacze raz do góry, a raz na dół jamy ustnej, tak jak wiewiórka przeskakuje z gałęzi na gałąź.

Orzechy – tak jak wiewiórka, licząc orzechy, dotyka każdego orzecha, tak czubek języka dotyka każdego zęba osobno: na górze i na dole jamy ustnej.

Listek – język ułożony w rulonik, przy zaokrąglonych ustach, boki języka podniesione ku górze, naśladują zwinięty liść.

- Zestaw zabaw ruchowych nr 6 (do wykorzystania według wyboru N.).

- Zabawa ruchowo-naśladowcza *Jeż*.

Dzieci siedzą w kole. Mówią rymowanek: *Idzie jeż. Co on robi, to my też* – i wykonują ruch pokazany przez jeża (wybrane dziecko).

- Zabawa ruchowa z elementem biegu – *Kroki leśnych zwierząt*.

N. określa dystans do pokonania. Dzieci poruszają się jak niedźwiedzie, lisy, zające lub inne zwierzęta, których nazwy podaje N.

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Jesienny wiatr*.

Bębenek.

Gdy N. uderza w bębenek, *wieje wiatr* i dzieci wirują jak liście. Gdy bębenek cichnie, *wiatr przestaje wiać*, dzieci przykucają (opadają liście).

- Zabawa ruchowa ze śpiewem *Stary niedźwiedź* (melodia popularna).

Jedno z dzieci jest niedźwiedziem i udaje, że zapada w sen zimowy. Pozostałe dzieci otaczają je, tworząc koło, i śpiewają:

Stary niedźwiedź mocno śpi.

Stary niedźwiedź mocno śpi!

My się go boimy,

na palcach chodzimy.

Jak się zbudzi, to nas zje.

Jak się zbudzi, to nas zje.

(Dzieci się zatrzymują).

Pierwsza godzina –

niedźwiedź śpi.

Druga godzina –

niedźwiedź chrapie.

Trzecia godzina –

niedźwiedź łapie! (Niedźwiedź próbuje złapać dziecko. Gdy mu się to uda, zamieniają się rolami).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wiewiórki, do dziupli*.

Grzechotka, kołatka, obręcz dla każdego dziecka.

N. rozkłada na dywanie obręcz – dziuple (po jednej dla każdego dziecka). Dzieci – wiewiórki – biegają po dywanie. Na dźwięk grzechotki wiewiórki wracają do dowolnej dziupli. Na dźwięk kołatki wiewiórki idą zbierać zapasy, podskakując pomiędzy obręczami.

II

- Oglądanie albumów przyrodniczych o ptakach.

Albumy przyrodnicze o ptakach.

N. prezentuje albumy przyrodnicze o ptakach, opisuje wygląd ptaków, podaje ich nazwy. Zachęca dzieci do porównania wyglądu dwóch ptaków i posługiwania się przy tym określeniami: *mniej, więcej, takiej samej wielkości*, nazywania ich kolorów.

- Wysłuchanie opowiadania A. Widzowskiej *Ptaki w parku*.

Książka (s. 14–15) dla każdego dziecka.

Dzieci siadają na dywanie. N. rozdaje książki i zaprasza do wysłuchania opowiadania. Czytając opowiadanie, prezentuje ilustracje do niego.

Dzień był tak piękny, że przedszkolaki z grupy Olka wybrały się na spacer do parku.

– Sprawdzimy, w jakiej sukience chodzi jesień – zazartowała pani.

Wszystkie dzieci wiedziały, że jesień jest najbardziej kolorową porą roku: żółta jak słońeczko, zielona jak trawa, pomarańczowa jak mandarynka, czerwona jak maki i brązowa jak czekolada. Dzieci z radością zbierały wielobarwne liście, kasztany i żołędzie w berecikach. Nagle zza drzewa wyskoczyła wiewiórka, zamiotła ogonkiem niewidoczne okruszki i chwyciła łapkami żołędzia.

– Złapię ją! – krzyknął Piotruś i razem z Michałem popędzili w kierunku zwierzątka.

– Basia, Basia, Basia! – wołały dziewczynki, ale wiewióreczka jednym susem wskoczyła na drzewo i ukryła się wysoko na gałęzi. Dzieci zaśpiewały jej fragment piosenki, której nauczyły się w przedszkolu:

*Schrupała wiewiórka
orzeszek.*

*Łupinki włożyła mi
w kieszeń.*

*Przed nosem machnęła
mi kitką.*

*Tak skakać po nosie
jest brzydko!*

Wszyscy z chichotem biegali wokół drzew, a Tomek straszył Agatkę kolczastą kulką, w której znajdował się kasztan.

Tylko Olek nie uczestniczył w zabawie. Miał nadzieję spotkać w parku wiele gatunków ptaków, o których opowiadał mu dziadek, a szczególnie skowronka.

– Bądźcie cicho! Wystraszyliście wszystkie ptaki! – zawołał.

– Jakie ptaki? Nie było tu ani jednego.

– No właśnie, przestraszyły się hałasu! – Olek był naprawdę zdenerwowany.

Pani poprosiła, żeby wszystkie dzieci zebrały się wokół niej, a potem położyła palec na ustach i szepnęła:

– Cicho szaaa. W parku nie wolno hałasować, bo można wystraszyć zwierzęta i ludzi. Widzicie tego psa, który idzie ze starszym panem? Aż podkuilił ogon ze strachu. Obudziliście też malucha śpiącego w wózku.

Słyszycie?

Rzeczywiście, nieopodal słychać było płaczące niemowlę.

– Skowronki też się wystraszyły – powiedział smutno Olek.

– O tej porze roku są w Afryce. Jesienią wiele ptaków odlatuje do ciepłych krajów – między innymi czajki, jerzyki, słowiki, szpaki, skowronki, żurawie, jaskółki i bociany. Nie spotkamy ich w parku we wrześniu, ale na wiosnę przylecą tu znowu.

– Dziadek mi pokazywał sikory i mówił, że w zimie lubią jeść słoninkę.

– Tak, sikory zostaną u nas, podobnie jak wróbelki. Wywiesimy dla nich karmnik i będziemy tam wsypywać ziarna słonecznika.

– Pszenicę i owies też – pochwalił się swoją wiedzą Olek.

Dzieci wracały do przedszkola parami i nie hałasowały. Może bały się, że wystraszona wiewiórka odleci do ciepłych krajów? Czy wiewiórki mają skrzydła?

- Rozmowa kierowana na podstawie opowiadania.
N. zadaje dzieciom pytania:
 - Dokąd poszły dzieci z panią?
 - Kogo tam spotkały?
 - Dlaczego Olek i inne dzieci nie spotkali w parku skowronka?
 - Które ptaki odlatują na zimę?
 - W jaki sposób można pomagać ptakom zimą?
 - Dlaczego w parku nie można krzyczeć?

W Polsce najczęściej występują wiewiórki pospolite, które możemy spotkać w lasach, parkach i ogrodach. Mówimy, że wiewiórki to leśne gryzonie, ponieważ mają bardzo mocne i ostre zęby, dzięki którym z łatwością przegryzają twarde łupiny orzechów laskowych i żołędzi. Wiewiórki mają miękkie

rude futerko i puszysty ogon; są bardzo zwinne, dzięki temu z łatwością poruszają się, przeskakując z gałęzi na gałąź. Żywią się nasionami z szyszek, orzechami, grzybami i owocami leśnymi. Zagrzebując nasiona, przyczyniają się do rozsiewania drzew i dlatego są pożyteczne dla człowieka. Jak myślicie, czy wiewiórki potrafią latać? Te, które żyją w Polsce, skaczą między drzewami, ale nie latają. W Europie jednak żyje gatunek wiewiórek zwany polatuchami albo latającymi wiewiórkami. Są one tak zbudowane, że między przednimi a tylnymi łapami mają duże fałdy skóry, które pozwalają im szybować na odległość do 50 metrów, czyli bardzo daleko jak na takie małe zwierzątko. (Jeśli to możliwe, N. prezentuje film z lotu wiewiórki polatuchy syberyjskiej).

- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Wiewiórki, do dziupli* (przewodnik, cz. 1, s. 79).

Kolorowanie rysunku wiewiórki	Karta pracy, cz. 1, nr 20
<p>Rysunek wiewiórki i kredki dla każdego dziecka. Dzieci kolorują rysunek wiewiórki.</p>	<p>Dzieci: – nazywają zdjęcia przedstawiające pokarm wiewiórki, – kolorują rysunek wiewiórki, – przeliczają, ile jest szyszek w każdym polu, i tują tyle samo razy.</p>

Zabawy na świeżym powietrzu

- Zabawa *Znajdź orzech*.
Orzechy, kosz wiklinowy.
N. chowa orzechy w różnych miejscach ogrodu. Zadanie dzieci polega na odszukaniu orzechów, przyniesieniu ich i wrzuceniu do wiklinowego kosza.
- Ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej – *Orzech na łyżce*.
Skakanki, łyżki, orzechy włoskie w skorupkach.
N. wyznacza za pomocą skakanek początek i koniec trasy w ogrodzie przedszkolnym. Każde dziecko otrzymuje łyżkę z orzechem. Jego zadanie polega na przeniesieniu orzecha na łyżce do końca trasy tak, aby orzech nie spadł z łyżki. Dzieci, którym się to udało, zostają nagrodzone brawami.

III

- Zabawa rozwijająca spostrzegawczość – *Gdzie jest wiewiórka?*
Maskotka wiewiórki.
Dzieci siedzą na dywanie. Zamykają oczy. W tym czasie N. chowa maskotkę wiewiórki w wybranym miejscu w sali w taki sposób, aby jej ogon był widoczny. Wybrane dziecko ma za zadanie odszukać wiewiórkę i powiedzieć, gdzie się ona znajdowała (np.: w wózku, między samochodami, na krzeselku, za książkami...). N. zwraca szczególną uwagę na używanie przez dzieci określeń (przyimków): *obok, za, w, nad, pod, między...*
- Zabawa dydaktyczna *Szukaj koloru...*
Piłka, odtwarzacz CD, nagranie dowolnej melodii.
Dzieci stoją w kole, podają sobie piłkę przy nagraniu dowolnej melodii. Kiedy muzyka cichnie, N. wydaje polecenie: *Znajdź kolor...* np. *niebieski*. Dziecko, które w tym momencie trzyma piłkę w ręce, ma za zadanie wskazać w sali przedmiot w podanym kolorze.
- Układanie rytmów.
Orzechy, żołądź, szyszki.
N. kładzie na stole orzechy, żołądź, szyszki. Układa z nich proste rytmy. Wybrane dziecko po dostrzeżeniu rytmu ma za zadanie go kontynuować, nazywając dokładane elementy.
Dzieci 3-letnie dostrzegają rytm złożony z dwóch elementów (trzy sekwencje), np.: szyszka, orzech, szyszka, orzech, szyszka, orzech, i go kontynuują. Dzieci 4-letnie dostrzegają rytm, np.: 2 orzechy, żołądź (trzy sekwencje), i go kontynuują.
- Zabawa orientacyjno-porządkowa *Ptaki, do gniazd*.
Krążek dla każdego dziecka.
N. rozkłada na podłodze krążki symbolizujące gniazda, a dzieci naśladowują ruchem lot ptaków. Na hasło *Ptaki, do gniazd*, dzieci – ptaki – mają wrócić do swojego gniazda. Pomiędzy kolejnymi *lotami* uderzają rytmicznie palcami o podłogę, naśladowując zjadanie ziaren.

ISBN 978-83-8108-256-3

9 788381 082563

indeks 880404

